

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

КАТЕДРА „МЕНИДЖМЪНТ И ИСТОРИЯ НА СПОРТА“

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на Калинка Маринова Иванова –
докторант на задочна форма на обучение
към катедра „Мениджмънт и история на спорта“
Тема: „Методологични и теоретико-приложни аспекти на мениджмънта
в български федерации за „Спортове с възможности за развитие“.
За присъждане на ОНС „доктор“ в професионално направление
7.6. Спорт, докторска програма
„Теория и методология на спортната наука“

Научен ръководител: проф. Йордан Калайков, дн

Рецензент: проф. Петър Александров Банков, доктор, назначен за
член на научното жури със Заповед на Ректора № 682/28.06.2024 г.

Калинка Маринова Иванова е родена на 03.07.1977 г. в гр. Плевен. Последователно завършва: НСА „Васил Левски“ – ОКС „бакалавър“, специалност „Учител по физическо възпитание“ и „Треньор по ветроходство“, ОКС „магистър“, специалност „Спорт за високи постижения“, специалност „Ветроходство“. От 2019 до 2024 г. е докторант към катедра „Мениджмънт и история на спорта“. Професионалната ѝ трудова дейност включва: учител по физическо възпитание (1999–2002 г.); Ген. секретар на Българската федерация по стрелба с лък (2003–2015 г.) – 13 години; организатор обучение към катедра „Мениджмънт и история на спорта“ и катедра „Технически и ледени спортове“ на НСА „Васил Левски“ (от 2016 г. до момента) – 8 години.

Калинка Иванова е: административен секретар и член на СК „Феникс Арчъри“ – гр. София; състезател № 1 на годишното класиране на БФ „Стрелба с лък“; многократна републиканска шампионка по стрелба с лък (2016–2024 г.); национална състезателка и медалистка от между-

народни турнири в България и в чужбина, национален съдия по стрелба с лък (1-ва категория).

Впечатлява постигнатият добър образователен, професионален и обществен статус на докторанта. Това е солидна предпоставка и предопределя нейните потенциални възможности да бъде докторант на задочна подготовка с обект на изследване на обществените спортни организации. Професионалният авторитет на Калинка Иванова ѝ дава възможност в изследването да привлече три национални федерации по „Стрелба с лък“, „Хокей на трева“, „Сумо“.

Дисертационният труд на тема: „Методологични и теоретико-приложни аспекти на мениджмънта в български федерации за „Спортове с възможности за развитие“ е разработен в обем от 198 стандартни страници. Последователно във връзка, вкл.: увод, четири глави; литературен обзор; постановка на проблема; методология на изследването; резултати от изследването и анализ; представена е съдържателна детайлна структура на изводи, препоръки и приноси; библиография; приложения (4).

По темата на дисертационния труд е направен компетентен анализ на 118 литературни и документални източника. От тях литературни 83, литературни и документални (електронни) 35 с обект на прилагане в изследваните федерации. От ползваните източници 101 са на кирилица и 17 на латиница. Трудът е онагледен с 6 таблици и 66 фигури.

В синтезиран вид представям анализ на структурата, съдържанието, научния инструментариум и приносите на дисертационния труд.

Въведение (6 – 9 с.). След предварителни проучвания на методологични, теоретични и научно-приложни изследвания и на добри практики докторантката аргументирано, сполучливо определя тезата, формулира подхода към проектиране на изследването.

С доказателства обуславя участието на български спортни федерации по: стрелба с лък, хокей на трева и сумо, като „Спортове с възможности за развитие“.

Глава първа (10–63 с.) – „Литературен обзор и постановка на проблема“. Коректно, прецизно са проучени и анализирани литературни и документални източници. Те не са голям брой, но са свързани с пряко отношение към темата на дисертационния труд на авторитетни автори (български и чуждестранни). В главата са включени методологични и теоретични съображения при разработка на проблематиката. Прави впечатление (чрез анализ) компетентната позиция на ползваните източници; анализ на системата за физическо възпитание, вкл. исторически преглед; структура; политика; принципи; стратегия; програми; ресурсно осигуряване; законодателна и правно-нормативна уредба; спецификата на управление на държавата и обществените спортни федерации за национално и общинско ниво, вкл. на Български спортни федерации за „Спортове с възможности на развитие“. Вниманието е акцентирано върху структурно-функционалните промени след 1992 г. в управлението на физическото възпитание и спорта в България. Анализът на тази глава е обогатен с 5 фигури. Направените изводи от проучването са обективни и прецизно представени в съответствие с отделните аспекти на управлението на функционирането и развитието на управлението на физическото възпитание и спорта в България.

Глава втора (64–74 с.) – „Методология на изследването“, вкл: област, обект, предмет, цел, задачи, методи и организация на изследването.

Цел на изследването: „Оптимизиране на организационно-управленската структура на мениджмънта на БСФ в съответствие със съвременните тенденции за развитие на спортовете и програмата за развитие на спорта за високи постижения“. За изпълнение на целта са формулирани във взаимна връзка 6 научноизследователски задачи.

В съответствие с целта и задачите на изследването е приложен комплекс от научни методи: проучване и анализ на литературни и документални източници; контент-анализ; анкетно проучване; сравнителен анализ; социологически методи; моделиране; SWOT анализ; матема-

тико-статистически; добавям към методите – системен подход, вкл. аспекти; компонентен; структурен; функционален; интегративен; комуникативен (Афанасиев, В., 1981).

В анкетното (експертно) изследване са участвали 34 деятели от федерациите и 48 деятели от спортните клубове. Анкетната карта е разработена компетентно и прецизно. Включва 24 взаимосвързани въпроса със 161 признака по основни елементи на функциониране и развитие на спортните федерации: социални; образователни; професионални; функционални; човешки ресурси; финансови ресурси; проблеми на управлението; комуникационни; структурно-функционални, позиция на анкетирания лица; възможности за провеждане на маркетингови и социологически изследвания. **Анкетната карта е една от добре съставените в областта на изследванията, свързани с управлението на спортни организации в България.**

Глава трета (75–159 с.) съдържа комплекс от взаимосвързани анализи (представени с 5 таблици и 57 фигури). Последователно са анализирани с позиция на автора: проучване на вида на документите, разработки на класификацията и циркулацията по нива на управление с ангажираността на кадрите (2-ра задача); анкетно проучване относно: финансирането; проблематиката; информационното осигуряване в БСФ.

Анализ е направен на: социална структура; разпределение по възраст, пол и степен на образование, квалификация, обучение, заемани длъжности, стаж на изследваните лица; ресурсно осигуряване – финансово (източници на финансиране): 100% от Министерството на младежта и спорта, 97,1% – членски внос и картотека; дарения – 79,4%; спонсорство – 58,8% и други; оценка на информативността и нормативното осигуряване; използвани информационни канали; честота на актуализация на информацията; публичност на предоставената информация.

Следва анализ на основни проблеми и тяхното разрешаване за подобряване дейността на федерациите: основни проблеми – финансови средства – 94,1%, липса на национална спортна база – 64,7%, недостатъчно МТО – 55,9%, както и насоки за тяхното устойчиво разрешаване.

Направен е анализ на функционирането и развитието на спортните клубове, вкл. кадрово осигуряване и заемана длъжност; квалификация; източници на финансиране; публичност на информацията; използване комуникационни канали.

Констатирани са основни проблеми на управлението на спортния клуб. Особено внимание е обърнато на анализ на анкетна карта № 2; разработката на управленски процесограни относно обсъждане на проблематиката на УС и ОС на БСФ; структура на спортносъстезателната дейност на БСФ; управленска дейност на изследваните национални спортни федерации, вкл. обхвата и състоянието на изследваните федерации.

Интерес представлява броят на: спортните клубове на БСФ за периода 2017–2019 г.; картотекираните състезатели; класирането на БСФ в Международния спортен календар (брой медали).

Един от крайните значими с непреходно значение продукт на изследването е проектираният „Оптимизиран модел за управление на БСФ за спортове с възможности за развитие“ (6-а задача), Фигура 66.

Формулираните изводи, препоръки и приноси в IV раздел на труда са в съответствие с изпълнение на целта и задачите на изследването.

В съдържанието на дисертационния труд не е констатирано неправилно използване (плагиатство) на литературни и документални източници.

Авторефератът коректно и прецизно е в съответствие със структурата и съдържанието на труда.

Направените бележки и препоръки от членовете на научния катедрен колегиум са взети предвид и отразени в дисертационния труд.

По темата на дисертационния труд са представени две самостоятелни публикации в: Годишник на НСА „Васил Левски“. Том 2, 2020 г.; НМС „Спорт и наука“, бр. 3, кн. 3–4, 2022 г.

Научни и практически приноси на дисертационния труд

1. Обогатени са методологията, теорията и научно-приложните изследвания на българските федерации за „Спортове с възможности за развитие“.

2. Приложен е съвременен комплекс от подход и научни методи за изследване на политиката, структурата, функциите и проблемите на български федерации, вкл. човешките, финансовите и информационните ресурси на функциониране и спецификата на тяхното развитие.

3. За първи път е разработена актуална, с възможности за приложение класификация на документооборота в българските спортни федерации по вид, управленски нива; длъжностни наименования; оценка на качеството информационно-комуникационната технология.

4. Създадена е съвременна процесограма за регулярно изследване дейността на ръководните органи на федерациите в съответствие с техните приоритети, утвърдени в законодателна и правно-нормативна уредба.

5. Установени са външните и вътрешните постижения и негативни проблеми, съпътстващи дейността на федерациите. На тази основа са обосновани възможностите за тяхното отстраняване и балансиране (в кадровите и финансовите ресурси, информационното осигуряване на ниво федерации и клубове).

6. Проектиран е „Теоретичен модел за оптимално управление на изследваните български федерации и тяхното устойчиво функциониране във вътрешната и външната им среда“.

Заключение

Представеният научен труд е по сложна, значима и с непреходно значение тема. Процедурата по докторантурата и разработката на дисертационния труд е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Наредбата за придобиване на ОНС „доктор“ на НСА „Васил Левски“.

Въз основа на рецензията с убеденост предлагам на членовете на научното жури да: 1. Оценят положително качествата на дисертационния труд на Калинка Иванова на тема: „Методологични и теоретико-приложни аспекти на мениджмънта в български федерации за „Спортове с възможности за развитие“; 2. След успешна публична защита на труда да присъдят на Калинка Иванова образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

11.07.2024 г.
София

Рецензент:
проф. Петър Банков, доктор

“VASIL LEVSKI” NATIONAL ACADEMY OF SPORT
“MANAGEMENT AND HISTORY OF SPORT” DEPARTMENT

R E V I E W

of Kalinka Marinova Ivanova’s doctor’s theses –
part-time PhD student at the “Management and history of sport” department
Theme: “Methodology and theoretical-practical aspects of the management at
the Bulgarian federations with “sports of development possibilities”.
For awarding of the “PhD” educational and scientific degree in professional
direction 7.6 Sport, “Theory and methodology of sport science”
PhD programme

Scientific supervisor: prof Yordan Kalaikov, Dsc.

Reviewer: Prof Petar Aleksandrov Bankov, PhD, appointed member of
the scientific jury by Rector’s Order No. 682/28.06.2024

Kalinka Marinova Ivanova is born on July 3, 1977 at the city of Pleven. Graduated consecutively from: “Vasil Levski” National Academy of Sport – “Bachelor” educational and qualification degree, “Physical education teacher” and “Yachting coach” specialties; “Master’s” educational and qualification degree “High achievements sport” and “Yachting” specialties. She is a PhD student to the “Management and history of sport” department during the period 2019 to 2024. Her professional labour activities cover: physical education teacher (1999-2002); Secretary general of the Bulgarian Archery federation (2003-2015) – 13 years; education organizer to the “Management and history of sport” and “Technical and ice sports” departments to “Vasil Levski” National Academy of Sport (2016 up to now) – 8 years.

Kalinka Ivanova is: administrative secretary and member of the “Feniks Archery” Sport Club – Sofia; year classification competitor No. 1 of the Bulgarian Archery federation; many times national archery champion (2016-

2024); national competitor and medal holder from international competitions in Bulgaria and abroad, national referee in archery (1st category).

Impressive is the PhD student's good educational, professional and social status. That appears as solid prerequisite and predetermines her potential abilities to be a part-time PhD student researching the social sport organizations. Kalinka Ivanova's professional authority allows her to attract for the study three national federations – "Archery", "Grass hockey" and "Sumo".

The doctor's theses under the name of "Methodological and theoretical-practical aspects of the management at the "Possibilities of development sports" Bulgarian federations, is written on 198 standard pages. It covers consecutively an introduction, four chapters; literature review; problem setting; methodology of the study; study results and analysis; meaningful detailed structure of conclusions, recommendations and contributions is presented; bibliography; annexes (4).

Competent analysis of 118 literature and documental sources is made on the theme – literature 83, literature and documental (electronic) 35 as object of application at the federations under study; 101 in Cyrillic alphabet and 17 in Latin alphabet. The paper is illustrated by 6 tables and 66 figures.

I am synthesizing the analysis of the structure, scientific instruments and the contributions of the doctor's theses as follows:

Introduction (page 6-9). Following the preliminary study of the methodological, theoretical and scientific-applied researches and the good practice, the PhD student successfully and backed up with arguments defines the theses, formulates the approach to projecting the study.

She provides proofs for defining the Bulgarian sport federations in archery, grass hockey and sumo as "Possibilities for development sports".

Chapter one (page 10-63) – "Literature review and problem setting". The literature and documental sources are correctly and precisely studied and analyzed. They are not many in number but are directly related to the doctor's theses theme and written by authoritative (Bulgarian and foreign) authors. Methodological and theoretical considerations are entered when developing

the theme. The competent position of the sources used is impressive (by analysis); analysis of the physical education system, including historical review; structure; principles; strategy; programmes; resource provision; legislative and legal-normative arrangements; management specificity of the state and social sports federations at national and municipality level, including the Bulgarian sport federations defined as "Possibilities of development sports". Attention is accented on the structure-functional changes following the year 1992 in the management of the physical education and sport in Bulgaria. The analysis of the chapter is enriched by 5 figures. Conclusions made are objective and precisely presented in accordance with the separate management aspects of the functioning and the management development of the physical education and sport in Bulgaria.

Chapter two (page 64-74) – "Methodology of the study", incl. field, object, subject, purpose, tasks, methods and organization of the study.

Purpose of the study: "Optimization of the organization-ruling structure of the Bulgarian sport federations management in accordance with the modern tendencies in the development of the various sports and the programme for high achievement sport development." Six scientific and research tasks, in inter-relation, are formulated for the execution of the purpose.

Complex of scientific methods is applied in accordance with the purpose and tasks of the research: study and analysis of the literature and documental sources; content analysis; questionnaire study; comparative analysis; sociological methods; modeling; SWOT analysis; mathematic-statistical analysis; I am adding to the methods – system analysis, incl. aspects; component; structural; functional; integrative; communicative (Afanaciev, V.,1981).

Thirty-four federation and forty-eight sport club figures have participated in the questionnaire (expert) study. The question card is competently and precisely developed. It covers twenty-four inter-related questions with hundred sixty-one signs on basic elements of the functioning and development of the sport federations: social; professional; functional; human resources; financing; management problems; communicative; position of the

questioned figures; possibilities for holding marketing and sociological studies. **The questionnaire card is one of the well composed in the field of the studies related to the sport organization management in Bulgaria.**

Chapter three (page 75-159) covers a complex of inter-related analysis (presented by five tables and fifty-seven figures). Consecutively analyzed, supported by the author's position, are: document type study; classification and circulation developments according to the management level and the engagement of the cadres (2nd task); questionnaire study related to: financing, problems; information provision in the Bulgarian sport federations.

Analysis is made of the: social structure; distribution by age, sex and grade of education; qualification, education, labour positions, length of service of the persons under study; resource provision – financial (financial sources): 100% by the Ministry of youth and sport, 97,1% - membership fees and customer lists; donations – 79,4%; sponsorship – 58,8% and others; evaluation of information and normative provision; information channels used; frequency of information update; publicity of the provided information.

Analysis of the basic problems and their solution for improving the federation activities follows: basic problems – financial means – 94,1%, lack of national sport facilities – 64,7%, insufficient material and technical means – 55,9%, as well as directions for their stable solution.

Analysis is made of the functioning and development of the sport clubs, incl. cadres provision and positions; qualification; sources of financing; publicity of information; use of communication channels.

Stated are the basic problems of the sport club management. Particular attention is paid to questionnaire card No. 2; development of management process programmes related to the discussions of the Managing Councils and General assemblies' problems of the Bulgarian sport federations; structure of the sport-competitive activities of the Bulgarian sport federations; ruling activities of the national sport federations under study, incl. the scope and status of these federations.

Interesting is the number of: Bulgarian sport federations' sport clubs for the period 2017-2019; listed competitors; classification of the sport federations in the International sport calendar (number of medals).

The “Optimized model for managing the Bulgarian sport federations related to the sports of development possibilities” (task 6), Figure 66 appears to be one of products of the research of significance and in-transient importance.

The conclusions, recommendations and contributions formulated in section IV of the paper correspond to the execution of the purpose and tasks of the study.

Incorrect use (plagiarism) of literature and documental sources is not found in the doctor's theses contents.

The abstract of the dissertation is correctly and precisely in accordance with the structure and contents of the paper.

Notes and recommendations by the members of the scientific department collegium are taken in mind and reflected in the doctor's theses.

Two separate publications at: “Vasil Levski” National Academy of Sport Year book, volume 2, 2020; “Sport and science” publication, number 3, 3-4 book, 2022 are presented on the theme of the doctor's theses.

Doctor's theses scientific and practical contributions

1. Methodology, theory and scientific-practical researches of the Bulgarian federations with “Sports of development possibilities” have been enriched”.

2. Modern complex of approaches and scientific methods for studying the policy, structure, functions and problems of the Bulgarian federations, incl. human, financial and information resources of the functioning and the specificity of their development have been applied.

3. Classification of the documents related to the Bulgarian sport federations has been developed for the first time according to their types, management levels; position names; evaluation of the information-communication technology quality.

4. Modern process programme has been developed for regular research of the federation ruling bodies' activities according to their priorities, confirmed in legislative and legal-normative arrangements.

5. Outside and inside achievements and negative problems, accompanying the activities of the federations have been established. Following that, the possibilities for their removal and balance (concerning the cadres and financial resources, information provision at the level of the federations and clubs) have been reasoned.

6. "Theoretical model for optimal management of the Bulgarian federations under study and their stable functioning in the outside and inside media" has been designed.

Conclusion

The theme of the presented paper is complicated, significant and of intransitive importance. The doctoral study procedure and the development of the doctor's theses correspond to the requirements of the Development of the academic staff in Republic of Bulgaria Law and the Regulations for acquiring "PhD" educational and scientific degree of "Vasil Levski" National Academy of Sport.

Based on the review, I am convinced to propose to the members of the scientific jury to: 1. Evaluate positively the qualities of Kalinka Ivanova's doctor's theses titled: "Methodology and theoretical-practical aspects of the management at the Bulgarian federations with "Sports of development possibilities"; 2. Following the successful public defense of the theses, to confer to Kalinka Ivanova the "PhD" educational and scientific degree in professional direction 7.6. Sport, "Theory and methodology of sports science" PhD programme".

July 11, 2024
Sofia

Reviewer:
prof Petar Bankov, PhD